

ganste vist, at der kan komme et Tidspunkt under uheldige Forhold, da man vil være indskrænket dertil — men hvor vilde vi saa være henne med det ærede Medlems Hær? Naar vi f. Eks. tænke os, at Hæren er ude at forhindre en Vandgang, ville jo dog Forholdene stille sig forskellig i de to Tilfælde: om det er det ærede Medlems Hær eller om det paa den anden Side er den nuværende Hær med en Befæstning af Kjøbenhavn bagved. Lykkes da Vandgangen for Fjenden, vil denne i begge Tilfælde efter højst 8 Dage, maaske efter 3—4 Dage, være i Kjøbenhavn, og saa er Byen i første Tilfælde taget; altsaa, efter det ærede Medlems Plan vil Kjøbenhavn og dermed hele Landet være taget paa et Tidspunkt, da der dog maaske endnu kunde være Tale om, at vi kunde forsvare os, og dermed vil Potten være ude. Saa tror jeg nok, man vilde sige, at det var rart, om man kunde holde sig endnu i en 2—3 Maaneder; saa havde vi dog den Udsigt, som denne Udsættelse kan give. Man maa jo huske paa, at i en Krig er det at vinde Tid altid uhyre meget. Derfor søge de forskellige Lande, naar Krigen rigtig gaar løs og føres for Alvor, at opbyde al Kraft for at fortsætte den — f. Eks. Frankrig i 1870. Selv om det er daarligere Soldater, de have tilbage, søge de, saa vidt de kunne, at trække Krigen ud, saa længe det er muligt, i det Haab, at der kan komme en eller anden politisk Chance, som kunde give dem gunstigere Villkaar. Det er altsaa paa ingen Maade Meninger med Kjøbenhavns Befæstning straks at lukke sig inde i den. Hvis det ærede Medlem kendte de Mobiliserings- og Koncentreringsplaner, som ligge op i Krigsministeriet; og som have ligget der i en lang Mærtsætte, saa vilde det ærede Medlem kunne se, at længe for Kjøbenhavns Befæstning gif alle Mobiliserings- og Koncentreringsplaner ud paa at koncentrere Hæren i Kjøbenhavn. Der tænkte man sig, at man i det sidste Øjeblik, i den 11—12te Time, vilde oplaste en Feltbefæstning, men den vilde være af en saadan Bestaffenhed, at man vilde have meget ondt ved at kunne forsvare den, selv om man havde hele Hæren, baade Liniehæren og Forskærtningshæren, selv om man traf alt, hvad der kunde krybe og gaa af Soldater, derover for at forsvare den. Nu, efter at Kjøbenhavn er bleven befæstet, kan jeg forsikre det ærede Medlem om, at vore Mobiliseringsplaner se ganske anderledes ud. Jeg skal ikke komme ind paa dem her — selvfølgelig — men jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at de gaa ud paa noget andet end at stille Hæren op bag ved Kjøbenhavns Bolde. Dernæst kom det ærede Medlem

ind paa en Karakteristik af Fæstningen, med Hensyn til hvilken jeg ganske kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner) udtalte — jeg forstaaer den aldeles ikke. Thi det ærede Medlem mente, at den paa den ene Side var for svag, paa den anden Side for stærk. Jeg skal nu holde mig til den første Betragtning; thi den anden Betragtning, at den er for stærk for en Fjende, ligger alt for langt over min Horisont. Men det ærede Medlem siger altsaa, at den er for svag til at forsvares. Hvoraf ved det ærede Medlem det? Vil det ærede Medlem være saa god at oplyse, som han kan nævne noget krigshistorisk, specielt fæstningskrigshistorisk Eksempel, hvoraf kan sluttes, at denne Fæstning ikke vil kunne forsvares — forhaabentlig endog en temmelig lang Tid — og at den Befæstning, vi kunne stille op, og den Armering, vi kunne give den, ikke vil kunne forsvare den. Det, tror jeg, vil falde det ærede Medlem vanskeligt. Det er ganske vist, at der for Øjeblikket blandt de militære sagskyndige rundt om i de forskellige Lande er overordentlig forskellige Meninger om, hvad en Fæstning egentlig kan præstere, fordi man ikke har nogen praktisk Erfaring fra den nyere Tid — i alt Fald ikke efter, at man har faaet de ny Baaben, ny Krudtforter og ny Konstruktioner, navnlig de ny Panzerkonstruktioner — om, hvad disse ny Baaben, det ny Krudt osv. kan præstere. Derfor taler man i visse Maader i Blinde, og Meiningerne ere meget delte. Nogle mene, at en saadan Fæstning hurtig kan tages; andre mene, at disse ny Midler, som ere komne frem — de ny Baaben, det ny Krudt, de ny Konstruktioner — netop have gaaet Desensiven i en overordentlig Grad. Men hvad der derimod ikke er to Meninger om, er, at Hovedkraften i Forsvaret ligger i det levende Bærn, ikke i de døde Bolde; den Erkendelse er man fuldstændig kommen til, efterhaanden som man har faaet Baaben med saa enorme Virkninger, som man nu har. Man skal have nogen Befæstning til ligesom at danne den Ramme, hvorom Forsvaret skal gruppere sig; men det, der egentlig præstere Forsvaret, er Hæren, den mobile Hær og de Baaben, den er i Besiddelse af. Det er det, det kommer an paa: at have en passende Befæstning og de bedste Baaben, baade for Fodfolkets og Artilleriets Bedkommende. Hvis der saa er noget svagt paa det ene eller det andet Punkt, saa kan man altid rette det i sidste Øjeblik, det har ikke meget at betyde. Krigshistorien viser, at Fæstninger sjældne ere faldne, fordi de have haft et eller andet svagt Punkt; det har der været i alle Fæstninger.